

Vandringen i Oslo-byen

Hei og hjertlig velkommen til Oslo.

I dag går vi en tur gjennom byen vår - fra Jernbanetorget forbi Aker Brygge ved Oslofjorden til Det Kongelige Slott.

Piltasten bruker du for å gå i riktig retning.

Når du klikker på PLAY, kan du høre anvisningene og lese teksten en gang til.

Klikk på HELP når du er usikker på hva du skal klikke på i bildet.

Nå står vi på Karl Johans gate. Dette er hovedgaten i Oslo. Turister handler her og det finns mange kafeer og restauranter på Karl Johan. Oslo er Norges hovedstad og ligger ved Oslofjorden. Det bor 560 000 mennesker i Oslo.

Karl Johans gate strekker seg hele veien fra Jernbanetorget opp til Det Kongelige Slott hvor Kongen og Dronningen bor. Jernbanetorget ligger nå rett bak oss. Klikk på pilen tilbake.

De fleste turister som flyr til Oslo eller kjører med tog ankommer Jernbanetorget. Bussterminalen ligger like ved. Med skip ankommer man selvsagt Oslo ved havnen som ligger midt i byen kun et par minutter herfra.

På Trafikanten får de reisende ruteopplysninger, man kan kjøpe månedskort, eller spørre de ansatte på Turistinformasjonen om alt det spennende man kan oppleve i byen.

Kom igjen. Nå drar vi!
Klikk på pilen tilbake.

Nå ser vi og går rett frem til vi krysser Dronningens gate.
Klikk på pilen rett frem.

Nå er vi rett i nærheten av Domkirken. Den står bak bygningene til høyre. Klikk på mursteinbygningen med Arkadene til høyre for deg.

Ja, bra! Dette er Oslo Domkirke (tidligere Vår Frelses kirke). Kirken sto ferdig i 1697. Domkirken tilhører den protestantiske menigheten. Omtrent 87 % av Norges befolkning er protestanter. Kongehuset og staten bruker kirken ved offisielle

begivenheter som vielser og gravferder. Kronprins Haakon giftet seg her med Kronprinsesse Mette-Marit i 2001.
Husker du når Domkirken ble bygget?

Nå er vi i Dronningens gate. Før i tiden var dette området sjøgrunn. Da området ble fylt opp og gjort til gate, var navnet til å begynne med Strandgaten. Det nåværende navnet stammer fra 1700 - tallet.
Forsett rett frem.

Posthallen befinner seg i Dronningens gate. Før var dette hovedpostkontoret men i dag er det et spennende utested med flotte restauranter, kafeer og mange andre butikker. Bygningen er bygget i nasjonal barokk.
Klikk på pila rett frem.

Nå går vi videre forbi Posthallen. Klikk på det gule huset bak Posthallen.

Supert! Dette er den gamle krigsskolen som var i bruk fra 1802 - 1969. På den andre siden av gaten ser det mer moderne ut. Snu deg og se!
Klikk på pila tilbake.

Filmens hus og Filmmuseet holder til her. Filmmuseet er stedet du kan oppleve både filmteknologi og filmhistorie.
Den norske filmindustrien er på fremmarsj, men står relativt svakt både internasjonalt og nasjonalt.
Klikk på pila til høyre.

Flere steder i Oslo sentrum står det gamle bygg. Dette er for eksempel fra 1641. De blå skiltene på husveggene opplyser om historien bak byggene. Foreningen Oslo Bys Vel har på denne måten markert bevaringsverdige bygninger.
Klikk på pila til venstre.

Nå står vi ved siden av Astrup Fearnley Museet for moderne kunst. Det er et privat samtidskunstmuseum som viser skiftende utstillinger av internasjonal kunst. Klikk på glassvitrina ved siden av deg!
Veldig bra! Museet er åpent fra tirsdag til søndag og gir gratis adgang. Mange museer i Oslo er stengt på mandager.

Forsett til høyre.

Museet er åpent fra tirsdag til søndag og gir gratis adgang. Mange museer i Oslo er stengt på mandager.
På den andre siden av gaten ligger Norges Bank. Klikk på fasaden til bygget til høyre.

Bra! Norges Bank har sitt hovedkontor i Oslo. En berømt hendelse i bankens historie er da Ole Høiland i 1836 røvet Norges Bank for 64 000 specialdaler. Tyveriet førte til at han ble dømt til slaveri på Akershus Festning.

Valutaen i Norge er norske kroner. Åtte norske kroner er verdt ca en Euro. Takket være oljen er Norge et av verdens rikeste land. Norge er ikke medlem av EU noe som er veldig omstritt politisk.

Nå er vi kommet til Museet for Samtidskunst. Rundt Bankplassen er det mange historiske detaljer.

Ser du at det er gitter foran vinduene? Hvorfor det?

Her ser du Engebret Café. Det ble grunnlagt i 1857. Det er sannsynligvis Oslos eldste eksisterende restaurant. I mange år var denne restauranten et populært tilholdssted for byens kunstnere. Kronprinsesse Mette-Marit jobbet her som servitør under sin studietid .

Nå står du foran Museet for Samtidskunst. Ser du at det står "Norges Bank" øverst på fasaden? Det er fordi bygget tidligere tilhørte Norges Bank.

Det gule huset er fra 1800- tallet. Som du ser er det mange ulike stilretninger på Bankplassen. Oi! Ser du at det er en stor sprekke mellom det gule og rosa huset ? Arkitekturmuseet åpnet i nye lokaler på Bankplassen 3 mars 2008. Bygget ble reist i 1830 som avdelingskontor for Norges Bank. Bygningen regnes som et viktig verk i norsk arkitekturhistorie.

Enda et gammelt hus fra det 17. århundre. Hvor gammelt er det, mon tro? Klikk på årstallet.

Vi befinner oss nå i bydelen Kvadraturen som ble bygget av den dansk-norske kongen Christian IV. Klikk på det blå skiltet ved siden av døren.

Bra! Dette var et såkalt "opfostringshus". Fattige barn - både gutter og jenter - ble sendt hit for oppfostring og oppdragelse.

del 1 slutar
del 2 börjar

Etter at den dansk-norske kongen Christian IV bygget opp igjen Oslo etter en stor brand i 1624 gav han sitt eget navn til Oslo. Derfor het Oslo "Christiania" helt til det ble besluttet i 1925 å ta tilbake det gamle bynavnet Oslo. Klikk på pilen till høyre.

Nå er vi i Kongens gate. Her ligger Norges første designhotell. Klikk på hotellet. Det heter Grims Grenka.

Du finner også mye kunsthåndverk og design i Kvadraturen. Klikk på skiltet til høyre (den hvite firkanten med en rund logo i midten).

Supert! Norge er kjent for sitt kunsthåndverk. I Oslo finner du mange spennende butikker med norsk design.

Forsett till venstre.

Nå er vi på vei til Det Gamle Raadhus. Ser du det? Klikk på det. Det er det oransje bygget til venstre for deg.

Supert! Rådhuset ble bygget i 1641. I dag holder en fin restaurant til i første etasje og i andre etasje befinner det seg et museum.

Forsett rett frem.

Fontenen "Christian 4s hanske" ble oppført midt på torget i 1997. Man sier at det var her Kongen stod og pekte mens han sa: "Her skal byen ligge".

I den gamle Anatomigaarden fra 1640-årene modellerte den norske billedhuggeren Brynjulf Bergslien utkastet til skulpturen av Karl Johan som i dag står foran Det Kongelige Slott.

Det finnes mange flotte kafeer og restauranter i Oslo. Cafe Skansen ble åpnet i 2008. Kanskje du kjenner Friluftsmuseet Skansen fra Stockholm? Klikk på trådet.

Bra! Nå går vi videre gjennom parken ved Akershus Festning. Festningen ble bygget som middelalderborg i 1299 under Kong Haakon V. Festningen består av mer enn 60 bygninger.

Klikk på pilen rett frem.

Her ser du Aker Brygge. Bydelen består av en blanding med gamle verftsbygninger og modernistiske forretningsbygg.

Kombinasjonen av kontorer, butikker, restauranter og boliger har gjort området til et populært sted særlig om sommeren.

Forsett rett frem.

Klikk på pilen rett frem.

Dette er Rådhusplassen. I desember er det et stort julemarked her. Foran deg ser du en statue av Tordenskiold. Hans egentlige navn var Peter Jansen Wessel og han levde fra 1690 til 1720. Tordenskiold var en norsk sjøoffiser som tjenestegjorde i den danske orlogsflåten under Den Store Nordiske Krig.

På denne tiden var Danmark og Norge i union. Den danske orlogsflåten stod derfor for sjøforsvaret av både Danmark og Norge. Tordenskiold er navnet Peter Jansen Wessel tok som adelsmann.

Oslo rådhus er byens politiske og administrative hjerte. Rådhuset har en viktig plass i landets kunsthistorie og arkitektur og står som et monument for ettertiden over sentrale kunstneriske linjer fra midten av forrige århundre.

Rådhuset ble bygget i 1931 til 1950. Det var arkitektene Arnstein Arneberg og Magnus Poulsson som tegnet bygget.

Rådhuset er stilmessig enestående fordi Arneberg og Poulsson forente trekk av nasjonalromantikk, klassisisme og funksjonalisme. Bygningen er rikt dekorert innvendig og utvendig.

Dette er seilskuten Johanna. Om sommeren tilbys kveldsturer om bord på Johanna. Turene går hver kveld fra kl 19:00 til 22:00. Om bord blir det servert rekebuffet med ferske reker, godt brød, smør, sitron og majones. Turen er populær både blant turister og byens egen befolkning. Nordmenn er veldig glade i å spise reker om sommeren.

Her ser du Bygdøyfergen. Den går hvert 20. minutt til museumsøya Bygdøy. På Bygdøy finner du hele seks museer: blant annet FRAM, Kon-Tiki, Folkemuseet og Vikingskipmuseet.

Oslo ligger midt imellom Oslomarka og fjorden. Oslofjorden er nesten 120 km lang og det er 40 øyer i indre Oslofjord. Om sommeren reiser mange ut til øyene for å bade.

Nobels Fredspris er blitt delt ut i Oslo siden 1901. Seremonien finner sted den 10. desember i Oslo rådhus. Blant de 118 fredsprisvinnerne er det to norske: Christian Lous Lange (i 1921) og Fridtjof Nansen (i 1922).

Bygget ble oppført i 1872 og var tidligere den gamle vestbanestasjonen. På Nobels Fredssenter kan du se utstillinger om Alfred Nobel, Nobels fredspris og fredsprisvinnerne.

Alfred Nobel var en svensk kjemiker, ingeniør og oppfinner som levde fra 1833 til 1896. Han testamenterte det meste av sin formue til et fond hvor inntektene skal benyttes hvert år til å dele ut Nobelprisene.

Da Alfred Nobel døde i 1896 bestemte han i sitt testamentet hvilke institusjoner som skulle dele ut prisene i hans navn.

Det svenske vitenskapsakademiet deler ut Nobelprisene i fysikk og kjemi, Karolinska Institutet deler ut medisnprisen, Det svenske Akademiet er ansvarlig for Nobelprisen i litteratur, og Det norske Storting velger en komité med fem medlemmer som deler ut fredsprisen.

I 1968 etablerte Sveriges Riksbank minneprisen i økonomi, og året etter fikk Det svenske vitenskapsakademiet ansvar for å dele den ut.

del 2 slut
del 3 börjar

Nå går vi fra havnen tilbake mot sentrum. På veien går vi forbi Rådhuset. På Rådhusveggen er det et kunstverk som er dedikert til minne om den norske polarhelten Fridtjof Nansen.
Klikk på pilen rett frem.

Fridtjof Nansen er en stor helt i Norge. I 1888 gikk han på ski over Grønland og i 1893 ledet han den første FRAM ekspedisjonen med polarskipet FRAM mot Nordpolen. Etter Norges uavhengighet i 1905 ble Nansen sendt til London som Norges første ambassadør.
Klikk på Passet.

Nettopp. Etter Første Verdenskrig skapte Nansen Nansenpasset for å hjelpe statsløse flyktninger. For sitt humanitære og fredsskapende arbeid fikk Fridtjof Nansen Nobels Fredspris i 1922.

Nå står vi foran Rådhuset.
Klikk på vinduene over hovedinngangen.

Supert! Her ser du Oslos byvåpen. Legendene om St. Hallvard er et gjennomgangstema i Rådhusets utsmykking. Sagnet forteller at i 1043 skal en storøttet bondesønn ved navn Hallvard fra Lier ha forsøkt å redde en kvinne fra noen voldsmenn. Hallvard tok kvinnen om bord i båten sin og la ut på Drammensfjorden for å komme i sikkerhet på den andre siden. Men de ble innhentet og drept; Hallvard ble skutt med tre piler. Deretter ble liket hans senket i sjøen med en møllestein som søkke, men både liket og steinen fløt opp. Da dette ble kjent, tok folk det som et jærtegn og dyrket ham som en lokal helgen.

Klikk på det astronomiske uret til høyre på veggen.

Klikk på pilen tilbake.

Veldig bra. Uret er plassert 27,6 meter over bakken og måler 5 meter i diameter. Kan du se når bildet er tatt?

Det skal være mulig å fastslå tid, måned og dag fra bildet. Uret er forsynt med fem visere, som viser:

1. Tid
2. Stjernetid
3. Solen
4. Månen
5. Formørkelser (det är drageviseren)

Den ytterste ringen er nummerert med romertall fra 1 - 12, og timeviseren angir tiden på denne ringen.

Deretter følger Dyrekretsens 12 bilder, ringen har en diameter på 3,72 meter.

Innenfor er det en tallrekke, 2 ganger 1 - 12, på rød bunn, for sol og måne. Her fremkommer stjernetiden, som vises med Stjernetidsviseren.

Solen er en forgylt skive med stråler og markerer sin plass i dyrekretsen, i tillegg til solens gang på himmelen.

Månen er en kule, halvt sort og halvt hvit. Den hvite siden er alltid mot solen. Ved fullmåne vises den som helt hvit, og ved nymåne vises den helt sort. Måneviserens feil var ved oppstart beregnet til 3,0869 sekunder pr. år.

Drageviseren viser formørkelser. Dette fremkommer på urskiven når Drageviseren dekker både sol- og måneviseren.

Nå går vi videre til Nationaltheatret. Klikk på den gule husveggen som du ser ved siden av gravemaskinen bak trærne.

Ja, bra. Nationaltheatret åpnet 1. september 1899.

Klikk på statuen til venstre.

Supert! Henrik Ibsen (som levde fra 1828 – til 1906) er Norges mest berømte forfatter. Ibsen er omtalt som det moderne dramas far og antas å være den nest mest spilte dramatiker i verden, etter William Shakespeare. Blant hans mest kjente verk er "Peer Gynt" og "Et Dukkehjem". Ibsen hadde den ære av å se seg selv på sokkel, etter at statuen av ham ble satt opp fremfor Nationaltheatret i 1899. Tenkt å se en statue av deg selv på sokkel!

Klikk på statuen til høyre.

Veldig bra. Dette er Bjørnstjerne Bjørnson (som levde fra 1832 - til 1910, altså omtrent samtidig som Ibsen). Han er også en kjent norsk forfatter og har blant annet forfattet teksten til den norske nasjonalsangen "Ja, vi elsker".

Klikk på pilen till høyre.

Nå er vi tilbake på Karl Johans gate igjen. Her ligger Hard Rock Cafe foran til høyre. Vi ser nå til venstre selv om vi skall fortsette til høyre etterpå.

Klikk på pilen til venstre.

Her ser vi Det Kongelige Slott. Her ligger også Universitetet i Oslo, Norges eldste og største universitet, grunnlagt i 1811. Før dette måtte nordmenn reise til København, dersom de ønsket høyere utdanning. Derfor var Dansk de dannedes språk i Norge. Klikk på den gule bygningen til høyre.

Ja, bra. Det er ca 30 000 studenter som studerer ved Universitetet i Oslo.

Klikk på pilen tilbake.

Kom igjen! Nå går vi videre til Stortinget. Klikk på kafeen til høyre for deg.

Nettopp. Her kan du gå på skøyter om vinteren.

Men den norske historien blir skrevet rett foran oss - på Stortinget. Klikk på huset som du ser mellom trærne foran deg.

Ja., stortinget er navnet på den norske nasjonalsamlingen. Norge er et konstitusjonelt monarki. Grunnloven § 49 sier at "Folket utdøver den lovgivende Makt ved Stortinget, det består av to Avdelinger, et Lagting og et Odelsting." Norge har et parlamentarisk system, det vil si at Kongen må velge sine rådgivere blant personer som aksepteres av Stortinget, og at de må gå av hvis Stortinget viser dem mistillit. Hvert fjerde år velges det 169 representanter. Partiene som er representert på Stortinget er Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre.

Klikk på pilen till venstre.

del 3 slutar

del 4 börjar

Nå står du foran Grand Café, som har vært ett av byens store stamsteder helt siden Ibsens tid. Klikk på navnet for å gå inn.

Veldig bra. Her ser du Henrik Ibsens bord. Han var en daglig gjest på Grand Café med eget bord og stol ved vinduet.

Hver dag gikk Henrik Ibsen den samme turen fra sin leilighet ved slottet til Grand Café.

Ved dette bordet satt han og leste tyske aviser og drakk tysk øl fra München.

Langs Karl Johan finner du i dag mange sitater fra Henrik Ibsens mest kjente verk. Nå går vi videre. Vi går forbi noen teatre og museer for å komme oss helt opp til slottet.

Klikk på skiltet som det står "Singin' in the Rain" på så kommer du videre.

Flott. Dette er Oslo Nye Teater.

Klikk på hovedinngangen til teatret - på området under taket.

Bra! Her ser du når og hvor lenge teateret er åpent.

Klikk på den brune varebilen foran restauranten.

Supert. Kaffistova er en restaurant som kun serverer norsk mat. Før fantes det mange slike restauranter i Norge.

I dag er det kun Kaffistova som er igjen. Klikk på språkboblen for å se nærmere på teksten.

Bra. Les langsomt gjennom teksten. Teksten er skrevet på nynorsk. I Norge har vi to offisielle målformer: bokmål og nynorsk. Nynorsk skrives i dag av 10 % – 15 % av befolkningen. På skolen lærer man både bokmål og nynorsk.

Hvem var det som bodde helt nord i Norge?

Hvorfor dro reinsdyret til Kaffistova?

Her ser du noen typiske norske retter. For eksempel ertestuing og laks.

Her er det flere norske retter. Kjøttkaker blir i Norge ofte servert sammen med ertestuing og tyttbærsyltetøy.

Nå er vi tilbake igjen på gaten og går et lite stykke nedover Kristian IV gate. Klikk på husnummeret til venstre for deg for å se hva gatene heter.

Bra! Som du ser blir også gatenavnene forklart her. Litt historieundervisning i hverdagen. Christian IV var dansk-norsk konge i det 17- århundre. Norge har vært i union med både Danmark og Sverige. Norge og Danmark var i union i mer enn 400 år. Fra 1814 til 1905 var Norge i union med Sverige.

Da går vi videre! Foran oss ligger Det Norske Teatret. Kan du se hva som blir vist her? Klikk på flaggene hvor stykkene blir vist.

Supert. Det norske teatret er et teater som spiller dramatikk på nynorsk og norske dialekter.

Klikk på døren helt til venstre.

Bra! Som du ser er det flere ord som blir skrevet og uttalt annerledes enn på bokmål.

Klikk på pila til høyre.

Nå går vi videre mot Historisk Museum og Nasjonalgalleriet.

Nasjonalgalleriet ser du allerede foran deg til høyre rett ved lyskrysset. Klikk på mursteinbygget.

Bra. Museet har en særlig god samling av norsk nasjonalromantisk malerkunst, og av Edvard Munchs bilder.

Klikk på pila til venstre.

Historisk museum åpnet i 1904 og forteller om menneskers liv i Norge gjennom 9000 år. Bygget er bygget i jugendstil.

Klikk på pila tilbake.

Nå er vi nesten kommet i mål. Jeg håper du ikke har vondt i føttene dine ennå.

Klikk på pila rett frem.

Her må du snu til høyre for å komme til slottsbakken.

Klikk på pila til høyre.

På slottet bor Kong Harald og Dronning Sonja. Kong Harald V tok over som Norges Konge etter sin far, Kong Olav V, i 1991. Kong Harald og Dronning Sonja har to barn: Prinsesse Märtha Louise og Kronprins Haakon. Kronprins Haakon giftet seg i

2001 med Kronprinsesse Mette-Marit og har to barn: Prinsesse Ingrid Alexandra og Prins Sverre Magnus.

Etter at Norge ble uavhengig i 1905 ønsket det norske folk seg et konstitusjonelt monarki. Den danske prins Carl ble spurt om han ville bli Norges konge. Han svarte ja men med en betingelse, at det først skulle holdes en folkeavstemming om han skulle komme. Sammen med sin kone (Dronning Maud) og sin sønn (den fremtidige Kong Olav V) kom han i november 1905 til Norge og ble kronet til Norges Konge kort tid etterpå.

Det var den svensk-norske kongen Karl Johan som ønsket å bygge slottet. Det er også grunnen til at hovedgaten i Oslo er oppkalt etter ham. Statuen foran slottet er av Kong Karl Johan som var konge av Norge og Sverige fra 1818 til 1844.

Husker du hvor billedhuggeren Brynjulf Bergslien modellerte utkastet til statuen? Nettopp! I Anatomigården på Christiania Torv.

Den 17. mai feier hele Norge sin nasjonaldag. På denne dagen går alle barn i tog langs Karl Johan og vinker til kongefamilien som står på slottsbalkongen.

Her ser du en gardist som tjenestegjør i Hans Majestet Kongens Garde. Ser du bowlerhatten av filt med hengende dusk av bøffelhaar? Den ble kopiert fra uniformene til de lette, italienske skarpskytterkorpsene som imponerte den svenske prinsessen Louise, tippoldemoren til Kong Harald, så mye at hun insisterte på at de norske gardistene skulle ha tilsvarende hatter.

Nå er vi kommet til Dronningsparken som er en del av slottsparken.

Dronningsparken er omgjerdet og normalt ikke tilgjengelig for publikum. Henrik Ibsen som bodde et steinkast fra slottet hadde egen nøkkel til parken slik at han kunne komme og gå som han ønsket.

Dette er en statue av Dronning Maud som var Norges Dronning fra 1905 - 1938. Hun var datteren av Kong Edward av Storbritannia og gift med den danskfødte Kong Haakon VII. Dronning Maud var spesielt kjent for sin ekstremt smale midje.

Klikk på pilen till venstre.

Snart er vi kommet til Ibsen Museet. Henrik Ibsen bodde de siste årene av sitt liv i Oslo rett ved siden av slottet.

Forsett rett frem.

Her er huset. Klikk på balkongen i andre etasje.

Nettopp, her bodde han fra 1895 til sin død i 1906.

Klikk på statuen.

Supert! Her ser du enda et kunstverk av Ibsen. Her ser han ikke like alvorlig ut som på sokkelen foran Nationaltheatret.

Klikk på pila til venstre.

På veien til Grand Café gikk Ibsen ofte forbi slottsplassen og hadde en flott utsikt over byen - den samme utsikten som Norges Konge nyter hver eneste dag.

slut

Vid felsvängningar:

Nei, vi skal ikke hit.

Nei, ikke hit!

Nei, dette er feil retning.

Ops, ikke der.

Nei, prøv igjen, til høyre.

Nei, ikke der, prøv igjen.

etc.